

Opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew dwar “Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill u lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew — Standards armonizzati - It-tishih tat-trasparenza u taċ-ċertezza legali għal Suq Uniku li jiffunzjona bis-shih”

(COM(2018) 764 final)

(2019/C 228/11)

Relatur: **Gerardo LARGHI**

Konsultazzjoni	Kummissjoni Ewropea, 18.2.2019
Bażi legali	L-Artikolu 304 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropa
Sezzjoni kompetenti	Sezzjoni Speċjalizzata għas-Suq Uniku, il-Produzzjoni u l-Konsum
Adottata fis-sezzjoni	7.3.2019
Adottata fil-plenarja	20.3.2019
Sessjoni plenarja Nru	542
Riżultat tal-votazzjoni (favur/kontra/astensjonijiet)	125/0/2

1. Konkluzjonijiet u rakkomandazzjonijiet

1.1. Il-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew (KESE) jappoġġja l-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni dwar l-istandards armonizzati, intiża biex issahhah it-trasparenza u ċ-ċertezza legali għal Suq Uniku billi tiżgura l-funzjonament effettiv tiegħu. B'mod partikolari, il-Kumitat iġgedded l-appoġġ tiegħu għall-prinċipju ta' standardizzazzjoni armonizzata bħala għodda kruċjali biex jitlestha s-suq uniku, peress li toffri opportunitajiet ta' tkabbir għall-kumpaniji u għall-haddiema, issahhah il-fiduċja tal-konsumaturi dwar il-kwalità u s-sikurezza tal-prodotti u tipprovdi protezzjoni aqwa tal-ambjent.

1.2. Il-KESE jemmen li strategija effettiva għall-istandardizzazzjoni armonizzata għandha tkun ibbażata fuq tfassil u pubblikazzjoni aktar mgħaġġla tal-istandards f'Il-Ġurnal Uffiċjali tal-UE, iżda wkoll fuq it-tishih tal-governanza abbażi tat-trasparenza u l-inkluzjoni tal-partijiet interessati, kif ukoll fuq strategija ta' difiża globali tal-istandards Ewropej li fuqhom tiddependi s-sistema tagħna ta' produzzjoni, l-opportunitajiet ta' tkabbir u impjeg, iżda wkoll il-kwalità u s-sikurezza tal-prodotti.

1.3. Il-KESE jemmen li fir-rigward li jitfasslu standards armonizzati fi żmien iqsar, il-miżuri proposti mill-Kummissjoni jidhru li huma fid-direzzjoni t-tajba u huwa possibbli li jkun hemm konformità magħhom. Min-naha l-oħra, fir-rigward tat-trasparenza u l-inkluzjoni jista' jkun possibbli li jsir aktar, peress li attwalment għad hemm hafna partijiet interessati li huma potenzjalment interessati iżda li fil-fatt mhux qed jippartecipaw fil-proċess ta' standardizzazzjoni. Dan il-limitu għandu effett evidenti fid-diffikultà tal-UE biex b'mod sistematiku tiddefendi l-istandards tagħha fil-livell internazzjonali fil-kuntest tan-negozjati tal-Organizzazzjoni Internazzjonali għall-Istandardizzazzjoni (ISO).

1.4. Il-Kumitat għalhekk jerġa' jitlob appoġġ akbar għall-partecipazzjoni tal-partijiet interessati, partikolarment billi jissahhu l-istrumenti finanzjarji li huma diġà disponibbli (Orizzont 2020) u jiġu kkomunikati ahjar. B'dan il-ħsieb, dan il-finanzjament għandu jinżamm u possibbilment jizjed fil-Qafas Finanzjarju Pluriennali 2021–2027 li jmiss. L-istess rakkomandazzjoni tapplika għall-finanzjament għall-partijiet interessati msemmija fl-Anness III tar-Regolament (UE) Nru 1025/2012 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁽¹⁾. Barra minn hekk, sabiex tissahhah l-inklussività tal-proċess ta' standardizzazzjoni, il-KESE jikkonferma r-rieda tiegħu li jospita forum annwali tad-diversi partijiet interessati biex jiġi vvalutat il-progress li sar f'dan ir-rigward, kif ukoll jiġi promoss l-iskambju ta' prattiki tajbin bejn id-diversi setturi ta' produzzjoni.

1.5. Il-KESE jemmen li l-inizjattivi li diġà ġew implimentati mill-Kummissjoni biex jiġi rkuprat id-dewmien fil-produzzjoni tal-istandards qed jagħtu sinjali pożittivi. Madankollu, huwa evidenti li xi setturi strateġiċi, bħas-settur diġitali, għadhom juru sinjali ta' dewmien serju fir-rigward ta' kwistjonijiet sensitivi bħall-blockchain li għandhom impatt trasversali fuq il-hajja taċ-ċittadini, tan-negozji u tal-haddiema kollha. Għal din ir-raġuni, il-KESE jistieden lill-Kummissjoni tfassal programmi ta' hidma dejjem aktar konkreti u bi skadenzi ċari u definiti. Barra minn hekk, jistenna bil-herqa r-riżultat tal-valutazzjoni tal-impatt ekonomiku u soċjali dwar l-istandardizzazzjoni, u jittama li din ser tqis tajjeb anke l-aspetti indiretti bħal-livelli ta' impjeg u s-sikurezza tal-haddiema.

⁽¹⁾ ĠUL 316, 14.11.2012, p. 12.

2. Introduzzjoni

2.1. L-istandards armonizzati huma kategorija speċifika tal-istandards Ewropej imfassla minn Organizzazzjoni Ewropea tal-Istandardizzazzjoni⁽²⁾ fuq talba, imsejha "mandat", mill-Kummissjoni Ewropea fil-qafas ta' shubija pubblika-privata. Madwar 20 % tal-istandards Ewropej kollha huma mfassla wara talba għal standardizzazzjoni mill-Kummissjoni Ewropea. L-istandards armonizzati jistgħu jiġu applikati biex juru li ċerti prodotti jew servizzi li qeghdin fis-suq huma konformi mar-rekwiżiti tekniċi pprovduti fil-leġislazzjoni rilevanti tal-UE.

2.2. Ir-rekwiżiti tekniċi indikati fil-leġislazzjoni tal-UE huma obbligatori, filwaqt li l-użu ta' standards armonizzati normalment isir fuq bażi volontarja. Madankollu, għal intrapriża, speċjalment għa dawk medji u ta' daqs żgħir, huwa tant kumpless li tiċċertifika l-istandards alternattivi tagħha stess li, fil-prattika, l-istandards armonizzati huma rispettati u rikonoxxuti prattikament mill-kumpaniji kollha.

2.3. Għalhekk, minkejja li fit-teorija l-użu ta' standards armonizzati huwa fakultattiv, fir-realtà dawn huma għodda kruċjali għall-funzjonament u l-iżvilupp tas-suq uniku peress li jipprovdu preżunzjoni ta' konformità, li tiżgura ċertezza legali u l-possibbiltà li jit-qiegħdu prodotti godda fis-suq mingħajr kostijiet addizzjonali. Għalhekk, l-iżvilupp ta' sistema korretta ta' standards armonizzati, għandu jgħodq vantaġġi għal kulhadd, billi jipprovdi opportunitajiet ta' tkabbir għall-kumpaniji u għall-haddiema, jiżgura s-saħha u s-sigurtà tal-konsumaturi u jikkontribwixxi għall-harsien tal-ambjent mill-perspettiva ta' ekonomija ċirkolari.

2.4. F'Marzu 2018 il-Kunsill Ewropew talab lill-Kummissjoni tivvaluta s-sitwazzjoni attwali tas-suq uniku, kif ukoll l-ostakli li fadal biex jitlestha. Din it-talba giet imwiegħba permezz tal-Komunikazzjoni COM(2018) 772⁽³⁾. F'din il-valutazzjoni, l-istandardizzazzjoni ngħatat prominenza bħala fattur ewlieni għat-tneħhija tal-ostakli tekniċi għall-kummerċ, billi tiżgura l-interoperabbiltà ta' prodotti u servizzi komplementari, tiffaċilita l-introduzzjoni ta' prodotti innovattivi fis-suq u ssahhah il-fiducja tal-konsumaturi.

2.5. Madankollu, l-iżvilupp mgħaġġel tat-teknoloġija, id-digitalizzazzjoni u l-iżvilupp tal-ekonomija kollaborattiva jgħodq l-htieġa li s-sistema ta' standardizzazzjoni ssir aktar rapida, moderna, effiċjenti u flessibbli. F'dan il-kuntest, l-istandards armonizzati huma fattur ewlieni. Barra minn hekk, sentenza riċenti tal-Qorti tal-Gustizzja tal-UE⁽⁴⁾ speċifikat li l-istandards armonizzati, anki jekk jiġu żviluppjati minn korpi privati indipendenti u minkejja li l-użu tagħhom jibqa' volontarju, jiffurmaw parti mid-dritt tal-Unjoni; u għaldaqstant il-Kummissjoni għandha l-obbligu li timmonitorja l-proċess tagħhom u tiżgura żvilupp rapidu u implimentazzjoni effettiva tagħhom.

2.6. Għal din ir-raġuni, il-Kummissjoni ppubblikat il-Komunikazzjoni li qed tiġi eżaminata sabiex tivvaluta l-azzjonijiet li diġà ttehdut għall-istandardizzazzjoni armonizzata u dak li għad irid isir biex ir-Regolament (UE) Nru 1025/2012 dwar l-istandardizzazzjoni jiġi implimentat bis-shiħ.

3. Sommarju tal-proposta tal-Kummissjoni

3.1. Il-proposta tal-Kummissjoni hija bbażata fuq erba' azzjonijiet li għandhom jinbdeu minnufih sabiex jinkiseb iktar progress fir-rigward tal-inkluzività, taċ-ċertezza legali, tal-prevedibbiltà u tat-twassil rapidu tal-benefiċċji tal-istandards armonizzati għas-Suq Uniku.

3.2. *Azzjoni 1. Jiġi eliminat ix-xogħol pendenti li fadal malajr kemm jista' jkun.*

3.2.1. Fl-2017 il-pjattaforma REFIT uriet dewmien ċar fil-proċess ta' standardizzazzjoni, bħalma kienu diġà sostnew diversi partijiet ikkonċernati⁽⁵⁾. Dan id-dewmien jirrigwarda prinċipalment dawk l-oqsma soġġetti għat-trasformazzjoni diġitali tal-ekonomija. Huwa għalhekk li, bi ftehim mal-Organizzazzjonijiet Ewropej tal-Istandardizzazzjoni, giet imfassla strateġija biex tirkupra x-xogħol.

⁽²⁾ Il-Kumitat Ewropew għall-Istandardizzazzjoni (CEN), il-Kumitat Ewropew għall-Istandardizzazzjoni Elettroteknika (CENELEC), u l-Istitut Ewropew tal-Istandards tat-Telekomunikazzjoni (ETSI).

⁽³⁾ COM(2018) 772 final: Is-Suq Uniku f'dinja li qed tinbidel. Assi uniku li jehtieg impenn politiku mgħedded.

⁽⁴⁾ Sentenza fil-Kawża C-613/14 "James Elliot Construction".

⁽⁵⁾ Pjattaforma REFIT, Opinjoni XXII.2.b.

3.3. *Azzjoni 2. Jiġu ssemplifikati l-proċeduri għall-pubblikazzjoni tar-referenzi għall-istandards armonizzati f'Il-Ġurnal Uffiċjali.*

3.3.1. L-azzjoni hija bbażata fuq rieżami ġenerali tal-funzjonament tal-Kummissjoni. Dan wassal biex jiġi stabbilit qafas ta' konsulenti biex jidentifikaw il-kwistjonijiet emergenti kmieni kemm jista' jkun fil-proċess ta' żvilupp. Barra minn hekk, ġie stabbilit djalogu strutturat fil-qafas tas-shubija pubblika-privata, kif ukoll djalogu interstituzzjonali li fih ipparteċipaw l-istituzzjonijiet Ewropej ewlenin (fosthom il-KESE) kif ukoll il-partijiet ikkonċernati ewlenin li wasslu biex jiġi stabbilit, mill-1 ta' Diċembru 2018, li d-deċiżjonijiet dwar l-istandards armonizzati jiġu adottati mill-Kummissjoni permezz ta' proċedura bil-miktub aċċellerata.

3.4. *Azzjoni 3. Jiġi elaborat dokument ta' gwida dwar l-aspetti prattiċi tal-implimentazzjoni tar-Regolament dwar l-Istandardizzazzjoni.*

3.4.1. Id-dokument ta' gwida se jservi biex jiċċara r-rwol u r-responsabbiltajiet tal-atturi differenti fl-istadji kollha tat-tfassil tal-istandards armonizzati. B'mod partikolari, se jiġu speċifikati l-aspetti sostantivi u proċedurali tal-format il-ġdid tat-talba għal standardizzazzjoni li l-Kummissjoni qed tiżviluppa bil-ghan li tiżgura trasparenza u prevedibbiltà ikbar fl-iżvilupp tal-istandards. Dan se jiċċara wkoll ir-rwol tal-Kummissjoni u tal-konsulenti esperti tagħha. Fl-aħhar nett, dan se jipprovi gwida addizzjonali għat-titjib tal-konsistenza u l-veloċità tal-proċedura ta' valutazzjoni tal-istandards armonizzati fis-setturi kollha rilevanti.

3.5. *Azzjoni 4. Tiġi msahha s-sistema ta' konsulenti sabiex tappoġġa valutazzjonijiet rapidi u robusti tal-istandards armonizzati u l-pubblikazzjoni malajr tar-referenzi f'Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea.*

3.5.1. Sabiex tiżgura koordinazzjoni upstream ahjar fil-proċess ta' valutazzjoni tal-istandards armonizzati, li l-ESO huma fil-proċess li jiżviluppaw, il-Kummissjoni se tkompli tistrieħ fuq l-input xjentifiku taċ-Ċentru tar-Riċerka Kongunta u, fl-istess hin, se ssahhah il-kuntatt tagħha mal-kumitati tekniċi responsabbli għall-iżvilupp ta' standards permezz tas-sistema introdotta reċentement ta' konsulenti esperti. L-ghan huwa li jiżdieu l-veloċità, il-kwalità u l-akkuratezza tal-valutazzjonijiet għat-titjib tal-kwalità tal-proċess u li jiġi żgurat li r-referenzi għall-istandards armonizzati jiġu ppubblikati malajr kemm jista' jkun f'Il-Ġurnal Uffiċjali.

4. **Kummenti ġenerali**

4.1. Il-KESE jappoġġa l-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni dwar l-istandards armonizzati, intiża biex issahhah it-trasparenza u ċ-ċertezza legali għal suq uniku billi tiżgura l-funzjonament effettiv tiegħu. L-analiżi ta' din il-proposta ġiet żviluppata b'mod parallel mal-Opinjoni KESE INT/878 ⁽⁶⁾ dwar il-Programm ta' Hidma Annwali għall-Istandardizzazzjoni Ewropea 2019 ⁽⁷⁾ għal raġunijiet ovvji ta' kontigwità tal-kontenut, sabiex tinghata risposta organika, koordinata u koerenti.

4.2. Il-KESE jgedded l-appoġġ shiħ tiegħu għall-prinċipju ta' standardizzazzjoni armonizzata bħala għodda kruċjali biex jitlestha s-suq uniku, peress li toffri opportunitajiet ta' tkabbir għall-kumpaniji u għall-haddiema, issahhah il-fiduċja tal-konsumaturi dwar il-kwalità u s-sikurezza u tipprovi protezzjoni aqwa tal-ambjent ⁽⁸⁾. Il-KESE, barra minn hekk, jemmen li strategija dwar l-istandardizzazzjoni armonizzata ma tistax tiġi separata mill-proċessi li għaddejjin fuq skala globali, fejn għandha ssib korrispondenza xierqa fir-rigward tad-difiża tal-istandards stabbiliti fil-livell Ewropew. Fil-fatt, kwalunkwe dewmien fil-proċess Ewropew ta' standardizzazzjoni jew nuqqas ta' difiża tal-istandards Ewropej fin-negożjati fl-ISO, jista' jfisser li l-istandards tagħna jiġu evitati jew ma jkunux kompatibbli ma' dawk approvati fil-livell internazzjonali, għall-ħsara, evidentement, tan-negożji u tal-konsumaturi.

4.3. Il-KESE japprezza l-inizjattiva tal-Kummissjoni li tippermetti li jiġi rkuprat parti mid-dewmien akkumulat matul is-snin ⁽⁹⁾ fir-rigward tal-istandards armonizzati. Madankollu, għal xi setturi strateġiċi tad-diġitalizzazzjoni bħall-blockchain, infakkru li huwa biss f'dawn il-ġranet li tnedja grupp ta' hidma ad hoc dwar is-suġġett, u dan jindika dewmien sensitiv. Jekk jitqies li l-innovazzjoni hija difiċli li tiġi rregolata f'hin f'waqtu, ikun ahjar li jifassal programm ta' hidma aktar ċar u aktar konkret, li jipprovi skadenzi u metodi ta' implimentazzjoni definittivi.

⁽⁶⁾ INT/878, Standardizzazzjoni Ewropea għall-2019 (ara l-paġna 74 ta' dan il-Ġurnal Uffiċjali).

⁽⁷⁾ COM(2018) 686 final.

⁽⁸⁾ ĠU C 75, 10.3.2017, p. 40.

⁽⁹⁾ Data tal-Kummissjoni Ewropea.

4.4. Il-KESE jemmen li s-simplifikazzjoni tal-proċeduri interni tal-Kummissjoni biex tqassar il-proċessi ta' tehid ta' deċiżjonijiet u l-pubblikazzjoni f'Il-Ġurnal Uffiċjali hija ċertament xierqa, peress li tirrappreżenta wahda mill-kawżi ta' dewmien akkumulat matul is-snin f'termini ta' standardizzazzjoni armonizzata. B'mod partikolari, huwa essenzjali li s-sistema ta' standardizzazzjoni armonizzata tkun tlaħhaq mal-isfidi ġodda tas-suq, sabiex jiġi evitat li Stati Membri individwali jaharbu 'l quddiem u johlqu kunflitt bejn il-ligijiet nazzjonali differenti.

4.5. Fil-proċess ta' semplifikazzjoni usa' previst mill-Kummissjoni, huwa essenzjali li tiġi żgurata t-trasparenza u, b'mod partikolari, l-inklusività fil-proċessi ta' governanza. Dan ifisser li l-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew, kif kien il-każ għad-djalogu intertituzzjonali li tnedia f'Ġunju 2018, għandu jkompli jkun involut bis-shih, bhall-partijiet ikkonċernati l-oħrajn ukoll, kemm fuq livell Ewropew kif ukoll dak nazzjonali ⁽¹⁰⁾.

4.6. Il-KESE jenfasizza li l-involvement attiv tal-partijiet interessati fil-livell nazzjonali, Ewropew u internazzjonali huwa fattur li jsahhaħ u jiddefinixxi l-istandards u għandu jiġi mhegġeg u appoggjat. Fil-fatt, il-partijiet interessati għadhom qed iħabbtu wiċċhom ma' għadd kbir ta' diffikultajiet biex ikollhom aċċess għall-proċess ta' tfassil tal-istandards armonizzati. B'mod partikolari, huma jenfasizzaw problemi ta' informazzjoni u għarfien dwar l-importanza ta' dan l-istrument u dwar il-modalitajiet ta' aċċess, il-kriterji restrittivi għall-partecipazzjoni u l-ispejjeż eċċessivament għoljin għall-organizzazzjonijiet jew l-intraprizi żgħar.

4.7. F'dan ir-rigward, il-Kumitat jinnota li l-fondi disponibbli permezz tal-programm Orizzont 2020 sabiex tiġi ffinanzjata l-partecipazzjoni tal-partijiet interessati fil-proċessi ta' standardizzazzjoni mhumiex magħrufa sew u għandhom ikunu aktar aċċessibbli u kkomunikati aħjar ⁽¹¹⁾. Huwa importanti wkoll li jinżamm il-finanzjament kollu previst attwalment u possibbilment jizjed fil-Qafas Finanzjarju Pluriennali 2021-2027 li jmiss. L-istess rakkomandazzjoni tapplika għall-finanzjament għall-partijiet interessati msemmija fl-Anness III tar-Regolament (UE) Nru 1025/2012.

4.8. Sabiex l-azzjoni ta' appoġġ għall-istandardizzazzjoni tkun iktar effikaci, huwa rakkomandat li l-proġetti ffinanzjati mill-programm Orizzont Ewropa jipprevedu wkoll li l-partijiet interessati jiġu involuti fl-attivitajiet ta' standardizzazzjoni tal-innovazzjoni mwettqa fil-kuntest tal-attivitajiet ta' disseminazzjoni.

4.9. F'konformità mal-opinjoniġiet preċedenti tiegħu ⁽¹²⁾, il-KESE jappella li jitwettaq monitoraġġ bir-reqqa tal-isforzi tal-atturi ewlenin tal-istandardizzazzjoni sabiex tissahhaħ id-dimensjoni tal-inkluzività tas-Sistema Ewropea ta' Standardizzazzjoni. F'dan ir-rigward il-KESE jista' johlq forum ad hoc dwar l-inkluzività tas-Sistema Ewropea ta' Standardizzazzjoni. Dan il-korp għandu jkun responsabbli mill-organizzazzjoni ta' seduta pubblika annwali biex jiġi vvalutat il-progress li jkun sar f'dan ir-rigward, waqt li jiġi promoss l-iskambju ta' prattiki tajbin bejn setturi ta' produzzjoni differenti.

5. Kummenti speċifiċi

5.1. Il-Kumitat jinnota li l-isforzi proposti mill-Kummissjoni biex tissemplifika l-proċeduri interni u żżid l-għadd ta' konsulenti jistgħu jikkonċernaw aktar livelli operattivi, li jolqtu kemm lill-persunal kif ukoll lill-funzjonament tal-organizzazzjoni interna. Dawn l-isforzi ta' titjib huma meħtieġa iżda għandhom jiġu ffinanzjati b'mod adegwat. Il-KESE, għalhekk, jistieden lill-Kummissjoni tiċċara aktar dan l-aspett u tenfasizza l-ħtieġa li jiġu allokati fondi proporzjonati mal-isfidi tas-settur u konformi mal-għanijiet tar-Regolament (UE) Nru 1025/2012 ⁽¹³⁾.

5.2. Il-KESE jtenni l-ħtieġa li tissahhaħ kultura Ewropea ta' standardizzazzjoni permezz ta' kampanji ta' sensibilizzazzjoni speċifiċi, li jinvolvu liċ-ċittadini individwali mill-età tal-iskola sa dawk li jiehdu d-deċiżjonijiet politiċi, li jiġu kkonfermati wkoll fil-ftehimiet internazzjonali ⁽¹⁴⁾. Barra minn hekk, għandhom jiġu żviluppati kampanji ta' sensibilizzazzjoni speċifiċi mmirati lejn l-SMEs u l-kumpanji l-ġodda.

⁽¹⁰⁾ ĠU C 34, 2.2.2017, p. 86; ĠU C 75, 10.3.2017, p. 40.

⁽¹¹⁾ Permezz tal-programm ta' hidma LEIT (Leadership in Enabling and Industrial Technologies – It-tmexxija fit-teknoloġiji abilitanti u industrijali) tal-Programm Orizzont 2020 huma ffinanzjati proġetti li għandhom l-għan li jappoġġjaw il-partecipazzjoni tal-partijiet interessati fil-proċess ta' standardizzazzjoni. Wiehed minn dawn il-proġetti huwa Standict.eu (www.standict.eu) għal perjodu ta' sentejn biex jiġu standardizzati l-innovazzjonijiet fis-settur tal-ICT, b'baġit ta' EUR 2 miljun u gabra ta' benefiċjarji potenzjali ta' madwar 300 individwu li ntgħazlu permezz ta' sejhiet ippubblikati b'mod regolari. Fil-programm ta' hidma LEIT 2019-2020 hemm inkluzja taqsimi simili "ICT-45-2020: Reinforcing European presence in international ICT standardisation: Standardisation Observatory and Support Facility", iżda b'baġit irduppat minn EUR 2 miljun għal EUR 4 miljun fil-waqt li l-perjodu tiegħu żdied minn sentejn għal 3 snin.

⁽¹²⁾ ĠU C 303, 19.8.2016, p. 81; ĠU C 197, 8.6.2018, p. 17.

⁽¹³⁾ ĠU C 197, 8.6.2018, p. 17.

⁽¹⁴⁾ Ara n-nota f'qiegħ il-paġna 10.

5.3. Il-KESE jittama li l-valutazzjoni tal-impatt soċjoekonomiku tas-sistema ta' standardizzazzjoni, li tinsab fil-programm ta' hidma għall-istandardizzazzjoni Ewropew għall-2019 tinkludi spazju ad hoc iddedikat għall-istandards armonizzati u kunsiderazzjoni real-istika tal-izvantagġi u l-opportunitajiet possibbli mhux biss fis-suq intern iżda wkoll fuq skala globali. Dan ifisser li din il-valutazzjoni għandha tqis ukoll l-effetti indiretti tal-istandardizzazzjoni, bħal-livelli ta' impjieg u s-sikurezza tal-haddiema ⁽¹⁵⁾.

Brussell, l-20 ta' Marzu 2019.

Il-President
tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew
Luca JAHIER

⁽¹⁵⁾ Ara n-nota f'qiegħ il-paġna 8.